
Tilapalvelujohtaja Olli-Pekka Kumpula
Rauman kaupunki
Tilapalvelut
olli-pekka.kumpula@rauma.fi

Viite: Lausuntopyyntö 12.5.2020

Asia: Uuden-Lahden entisen vanhainkodin tilanhoitajan asuinrakennuksen purkaminen

Rauman kaupunki on kiinteistöjensä salkutuksessa määritellyt Uuden-Lahden vanhainkodin kokonaisuuteen kuuluvan hirsirakenteisen asuinrakennuksen sekä siihen liittyvän ulkorakennuksen myytävien/purettavien kohteiden listalle, koska 1) rakennuksella ei ole käyttöä, 2) se on huonokuntoinen ja vaatisi korjaustoimia sekä 3) on joutunut ilkvallan kohteeksi. Rauman kaupunki haluaa nyt myydä rakennukset muualle siirrettäväksi ja pyytää Satakunnan Museon lausuntoa asiasta.

Kuten lausuntopyynnössä todetaankin, ei myytäväksi ajateltuja rakennuksia ole suojeltu alueen asemakaavassa vuodelta 2001. Siinä Uuden-Lahden vanhainkodin kokonaisuus on osoitettu Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YS). Korttelimerkintään ei liity määräyksiä, eikä kaavassa ole myöskään rakentamista ohjaavia yleismääräyksiä.

Sen sijaan asemakaavaa tuoreemmassa Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (tullut voimaan 1.7.2019) ja jo sitä kulttuuriympäristöjen käsittelyn osalta edeltäneessä Satakunnan kokonaismaakuntakaavassa (YM vahvistanut 30.11.2011), Uuden-Lahden vanhainkoti on osoitettu maakunnallisesti merkittävänä rakennusperintökohteena merkinnällä kh. Tämän lisäksi Vanha-Lahden osayleiskaavaluonnoksessa (nähtävillä olo keväällä 2019) Uuden-Lahden entisen vanhainkodin alue on osoitettu Rakennuslainsäädännön nojalla suojeltavana alueena (SR). Lisäksi pääosaa alueesta (myös ko. asuinrakennus) koskee rasterimerkintä Maisemalliset ominaispiirteet säilytettävä. Koska kaava oli vasta luonnosvaiheessa, tarkemmat määräykset puuttuvat toistaiseksi.

Liittyen edellä mainittuun Vanha-Lahden osayleiskaavatyöhön on Uuden-Lahden entinen vanhainkoti ja nyt kyseessä oleva asuinrakennus inventoitu (FM Sanna Kuusikari/Rauman kaupunki). Sen mukaan Rauman kaupunki on ostanut Uuden-Lahden kartanon vanhainkodin perustamista varten vuonna 1927. Arkkitehtien Arttur Gauffin ja Bertel Strömmer suunnittelema suuri kivirakenteinen vanhainkoti valmistui vuonna 1937. Omavaraistaloudessa elänyt vanhainkoti harjoitti

maataloutta ja sitä varten tarvittiin sekä omat tuotantorakennukset että myös asuntoja maataloustyöväelle. Suuri osa näistä rakennuksista on purettu jo vuosien 1965-77 välillä. Jäljellä on edelleen tilanhoitajan ja maataloustyöväen asunnoiksi mitä ilmeisimmin 1930-luvun rakennettu hirsirakenteinen asuinrakennus sekä lautarakenteinen varastorakennus. Jälkimmäinen saattaa olla jo Uuden-Lahden kartanon ajoilta. Kolme asuinhuoneistoa ja 'askarteluhuoneen' käsittänyt rakennus on Rauman kaupungin rakennuttama ja edustaa 1930-luvulle ominaista klassistisvaikutteista rakennustapaa. Rakennuksen suunnittelija ei käynyt rakennusinventoinnissa ilmi. Lukuun ottamatta ilkeistä johtuneista vaurioista asuinrakennus vaikuttaa edelleen ryhdikkäältä ja rungoltaan terveeltä.

Lausuntonaan Satakunnan Museo toteaa, että sekä tilanhoitajan asuinrakennus että siihen liittyvä varastorakennus, ovat jääneet päiväkotikäytössä olevassa Uuden-Lahden entisen vanhainkodin kokonaisuudessa irrallisiksi rakennuksiksi. Rakennuksista ei myöskään ole mainintaa sen paremmin maakunnallisen Satakunnan rakennusperintö 2005 -inventoinnin kohdekuvauksessa kuin Vanha-Lahden osayleiskaavan selostusluonnoksessa. Tällä perusteella rakennuksilla ei voida katsoa olevan erityistä merkitystä osana maakunnallisesti merkittävää Uuden-Lahden vanhainkotiä. Satakunnan Museo ei vastusta rakennusten myymistä alueelta pois siirrettäviksi. Museo huomauttaa kuitenkin, että rakennuksille tulee hakea purkamislupa Rauman rakennusvalvonnalta. Pois siirtäminen vastaa purkamista.

Satakunnan Museo

Vs. museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Päivi Valkama
Museovirasto/kirjaamo
Satakuntaliitto/kirjaamo, Susanna Roslöf, Niina Uusi-Seppä

[Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä](#)